

| | | |
|----------|------------|-------------------------|
| s | ft: | Revisjonsrapport |
|----------|------------|-------------------------|

| | | | |
|-------------------------------|--|---|---|
| Rapport nr.: | 06.018 | | |
| Virksomhet: | Raufoss Næringspark ANS (RNP) | Bedriftsnummer: | 982810353 |
| Virksomhetens adresse: | Raufoss Industripark | Arkivkode: | 2005/1325 |
| EMAS-registrert: | nei | Anleggsnummer: | A66920 |
| ISO-14001-sertifisert: | nei | | |
| Regelverk: | Forurensningsloven med tilhørende forskrifter | Tidsrom for revisjonen: | 25.-29.09.2006 |
| Risikoklasse: | Ingen | SFTs revisjonsgruppe: | Angela Miller Britt Endre |
| Gebysats: | Ingen | Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen: | Anne Kari Søvik, Facility Partner AS |

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik som ble konstatert under systemrevisjonen. Følgende hovedtema ble kontrollert: oppfølging av tiltak knyttet til opprensning av forurenset grunn, oppfølging av uønskede hendelser og samordning av internkontrollaktiviteter i Raufoss Industripark.

Hovedkonklusjon:

Det ble konstatert 3 avvik fra regelverk:

- Oppgravde forurensende masser er mellomlagret uten fast dekke og overdekking ved nedbør.
- RNP har mangelfulle rutiner for håndtering av uforutsette hendelser som kan ha miljømessige konsekvenser.
- Det er manglende samordning av internkontroll for Raufoss Industripark

Utarbeidet dato: 04.10.2006

Godkjent dato: 20.10.2006

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder Angela Miller

Overordnet Bjørn Bjørnstad

Innholdsfortegnelse

| | | |
|----|------------------|---|
| 1. | Innledning | 3 |
| 2. | Dokumentunderlag | 3 |
| 3. | Omfang | 3 |
| 4. | Avvik | 4 |
| 5. | Anmerkning | 6 |
| 6. | Andre forhold | 6 |
| 7. | Gjennomføring | 6 |

Vedlegg:

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for SFTs systemrevisjon

Vedlegg 2: Deltakere ved SFTs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Raufoss Næringspark ANS (på Raufoss Industripark) i perioden 25.-29.09.2006. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for opprydningstiltak i forurenset grunn. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll (særlig samordning og oppfølging av uønsket hendelser) er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- **AVVIK** defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- **ANMERKNING** defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumenter av spesiell viktighet for gjennomføring av revisjonen er listet i vedlegg 1.

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende områder:

- **Kartlegginger/risikoanalyser**, generelt om vurdering av lokalitetene, sanering av avløpsrør. Oppfølging av tiltak satt i verk (lok. 6:Tivoli, lok. 24:fjellhallen), verifikasjon på plassen.
- **Oppfølging av uønsket hendelser**, (i prosjekt og ved daglig drift i industriparken) bruk av case, verifikasjon med leietaker og entreprenører.
- **Samordning av internkontroll**, mellom RNP, leietakerne og entreprenører. Hvordan er hensyn til HMS ivaretatt mellompartnere for å ivareta pålagte krav for det ytre miljø.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Oppgravde forurensende masser er mellomlagret uten fast dekke og overdekking ved nedbør.

Avvik fra:

Tillatelse til graving i forurenset grunn og disponering av forurensende masser på Raufoss Næringspark (RNP), vilkår 15, datert 21.02.2005.

Kommentar

Det er lagret ca. 1900 m³ forurensende masser fra oppgraving ved lokalitet 2 ved RNPs mellomlager for forurensende masser som er etablert helt nord i parken siden februar 2006. To av seks hauger er ikke lagret på fast dekke og ikke overdekket ved nedbør. Dette gjelder haug 3 og 5 som er omtalt i notat "Masser fra Plastal A/S på mellomlageret" datert 31.08.2006, som er de mest forurenset fraksjoner når det gjelder tungmetaller.

3000 tonn oppgravde forurensende masser fra lokalitet 24 (Svartåsen) har vært mellomlagret opp på fjellkollen siden april 2006, uten fast dekke og ikke overdekket ved nedbør. Det ble opplyst under revisjonen at ytterlige bevilgninger er godkjent 26.09.2006 og at massene skal sendes til godkjent deponering snarest.

Avvik 2

RNP har mangelfulle rutiner for håndtering av uforutsette hendelser som kan ha miljømessige konsekvenser.

Avvik fra:

- Forurensningsloven § 7, plikt å unngå forurensning
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 punkt 6 og 7.

Kommentarer

Når det er fare for forurensning i strid med loven (eller vedtak, for eksempel gravetillatelsen fra SFT) plikter den ansvarlige for forurensning å sørge for tiltak for å hindre at den inntrer. Dette innebærer at RNP skal gjøre det som er nødvendig for å sikre at anleggsarbeid (oppgraving og disponering av forurenset masse) ikke medfører forurensningsspredning eller fare for skade på miljø.

I forbindelse med opprensning i lokalitet 24 har ca 3000 tonn forurenset masse blitt liggende i hauger siden april 2006, se avvik 1. Tiltakhaber plikter også å vurdere om de miljømessige konsekvensene av stans i opprensningstiltaket har så stort forurensningsmessig potensial at det må sørges for at nødvendige tiltak gjennomføres. Dette er uavhengig om hvordan opprensningen skal finansieres (før evt. avklaring med NHD). Under kontrollen kunne ikke RNP legge frem rutiner for hvordan slike uforutsette hendelser skal håndteres.

Plikten til å iverksette tiltak for å redusere risiko for forurensningsfare er også gitt i internkontrollforskriftens § 5, punkt 6. Krav til å ha rutiner for håndtering av uønskede hendelser er gitt i internkontrollforskriftens § 5, punkt 7.

Avvik 3

Det er manglende samordning av internkontroll for Raufoss Industripark

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 6 Samordning

Kommentarer:

I henhold til internkontrollforskriftens § 6 skal virksomheter som utfører arbeid på samme arbeidsplass samordne internkontrollen for deres felles aktiviteter eller områder. Dette gjelder både leietakerne og entreprenører.

I Raufoss Industripark er det etablert et intranett som skal bli gjort tilgjengelig for alle leietakerne i parken. Under revisjonen kom det fram at ikke alle har (skaffet seg) tilgang til intranett, selv om de er forpliktet til dette, jfr. instruks 30.02. Det var også problem med å hente sentrale instruks på nettet. Det ble opplyst under revisjonen at man jobber med å utbedre informasjonen som skal legges ut på intranett, dette gjelder både tilgangen og det IT-tekniske.

Stikkprøver av Raufoss Eiendomsforvaltnings internkontroll avdekket at enkelte instruks ikke er oppdatert:

- Instruks 30.06 HMS- og industrivernvernkontakt i Raufoss industripark datert 01.07.2001 som gjelder Raufoss ASA.
- I flere av instruksene er det brukt gamle organisasjonsnavn. Eksempelvis i instruks *Mjøskraft Servicepartner AS* (80.05 Transport av farlig avfall innen Raufoss Industripark datert 15.02.2004) og i instruks *Raufoss Industriservice AS* (88.78 Tilsyn, drift og vedlikehold av Raufoss Næringspark ANSs infrastrukturinstallasjoner og utenomhusanlegg innenfor Raufoss Industripark datert 01.10.2003).

Raufoss Eiendomsforvaltning har ikke et avvikssystem som er tilfredsstillende for å fange opp uønskede hendelser i industriparken som kan ha konsekvenser for det ytre miljø. Dette gjelder både avvik som oppstår i prosjektet og forhold til leietakere.

Det er utarbeidet 2 avviksskjema: Forurensninger i Raufoss Industripark, registreringskjema til instruks 80.06 og skjema for registrering og behandling av avvik instruks 80.02.

Leietakere har i tillegg egne avviksskjemaer. Det er mange avviksskjemaer og det kan derfor være usikkerheter om hvordan avvik behandles.

Under revisjonen kom det fram at det er ingen eller svært få utfylte avviksskjema i prosjektet Historiske Forurensninger, men avvik er blitt behandlet muntlig, skrevet som e-post/brev fra leietakerne interne prosjektmøte eller tatt opp i byggemøter med entreprenører.

Under revisjonen kom det fram at det var usikkerheter om det var nødvendig med en gravemelding til Raufoss Eiendomsforvaltning i forbindelse med oppstart for graving på Svartåsen (lok.24) i tillegg til gravetillatelse fra SFT. I kontrakt 101 ligger ikke

Internkontrollhåndbok Trinn 1, HMS, Raufoss Næringspark som vedlegg. Skjema for endringsmelding og skjema for gravemelding, Raufoss Næringspark er heller ikke vedlagt kontrakt 101.

5. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under revisjonen.

6. Andre forhold

Forskrift om begrensnig av forurensning kapittel 2. Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

- 1) Dette kapittel gjelder ved terrenginngrep i områder hvor det er grunn til å tro at der er forurenset grunn og har som formål å sikre at områder med forurenset grunn ikke skal medføre bl.a. uakseptabel miljørisiko i omgivelsene.
- 2) Forskriften vil gjelde på Raufoss Industripark dersom det er konkrete planer om bygge- eller gravearbeid utenom de områder SFT har tidligere gitt pålegg om opprydding. Det er den person eller foretak som bygge- og gravearbeid utføres på vegne av som er ansvarlig for at tiltaket blir utført i samsvar med myndighetskrav. Det betyr at enten leietakerne eller RNP kan være ansvarlig for å foreta de nødvendige undersøkelser der utbygginger eller gravingen skal foregå. Ett eksempel på dette er bygge- og gravearbeid ved Plastal A/S.
- 3) SFT kan allikevel bestemme at kapitlet ikke skal gjelde for lokaliteter som ut fra spesielle forhold bør behandles særskilt av SFT. For eksempel, denne forskriften gjelder ikke for opprydding i forurenset grunn der SFT tidligere har gitt pålegg om miljøtekniske undersøkelser, utarbeide tiltaksplaner eller pålegg om gjennomføring av tiltak der forurenset grunn er påvist.

7. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøter 11.08 og 25.09:Forberedende møter for planlegging av systemrevisjonen.

Åpningsmøte 26.09: Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 26.-29.09.: 16 personer ble intervjuet eller var med på befaringer.

Avsluttende møte 29.09.: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over deltakerne på systemrevisjonen.

VEDLEGG 1

Dokumentunderlag for SFTs systemrevisjon

Redegjørelse for hvilke dokumenter som ble lagt til grunn for revisjonen ved virksomheten.

Nedenfor er listet dokumenter som var av spesiell viktighet som dokumentunderlag for revisjonen.

1. Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
2. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
3. Brev med pålegg fra SFT som var særskilt viktig under kontrollen:
 - 28.06.2004, Fjellanlegget: pålegg om utarbeidelse av tiltaksplan
 - 16.02.2005, Pålegg om gjennomføring av tiltak ved fjellanlegget, Raufoss
 - 21.02.2005, Tillatelse til graving i forurenset grunn og disponering av forurenset masser på Raufoss Næringspark
 - 21.02.2005, Pålegg om utarbeidelse av tiltaksplan (er), Raufoss Næringspark
 - 21.02.2005, Pålegg om gjennomføring av tiltak ved Raufoss Næringspark
 - 25.08.2005, Pålegg om gjennomføring av tiltak ved Raufoss Næringspark
 - 03.03.2006, Videre oppfølging av arbeidet med forurenset grunn på Raufoss Næringspark
 - 15.05.2006, Presisering av SFTs tilbakemelding – forurenset grunn Raufoss Industripark
4. Virksomhetens dokumentasjon som var særskilt viktig under kontrollen:
 - Avtaledokumenter mellom Raufoss Næringspark ANS og samtlige deltagerne i prosjekt historiske forurensninger pr. systemrevisjons dato.
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Tiltaksplaner fase 1 (lok. 1, 9, 12, 19, 23, 24, 25, 26, 27), desember 2004
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Tiltaksplaner for ventilasjonssjakter i fjellanlegget, desember 2004
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Tiltaksplaner fase 1, pulje 2 lok. (lok. 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21), juni 2005
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Miljømål for tiltaksarbeidene, februar 2006
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Program for overvåkning, februar 2006
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Program for undersøkelser og sanering av avløpsnett, april 2006
 - 07.04.2006 brev med vedlegg fra RNP til SFT
 - Raufoss Næringspark ANS, Historisk forurensninger, Revidert miljømål for arsen ved lok. 6 (Tivoli), gjeldene for jord og kumsedimenter , 09.08.2006
 - Notat: Forurensete kumsedimenter i Tivoli, dater 18.07.2006, med vedlegg 1: Feltnotater
 - 15.08.2006 fra RNP til SFT med vedlegg, vedrørende fremdriftsplan for opprensning av historisk forurensning i Raufoss Industripark
 - Prosedyre: Miljøkontroll og avgravingskontroll ved Tivolientreprise, K107, 20.07.2006

- Prosedyre: Instruks for miljøprøvetaking, 19.09.2006
- Notat: Masser fra Plastal på mellomlageret, plan for sortering og sluttdisponering av massene
- Internkontrollhåndbok – trinn 1 HMS for Raufoss Industripark
- Instruks 30.02, Varsling og katastrofeplan med vedlegg
- Instruks 80.02, Bygningmessige endringer
- Instruks 88.78, Tilsyn, drift og vedlikehold av infrastruktur
- Brev til leietakerne om risikoidentifisering – 12.05.2006

VEDLEGG 2

Deltagere ved SFTs revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

| Funksjon | Formøte | Åpnings- møte | Intervju/ befaring | Sluttmøte |
|---|----------------|--------------------------|-------------------------------|------------------|
| Prosjektleder, historisk forurensning, Facility Partner AS | X | X | X | X |
| Miljøteknisk ansvarlig, historisk forurensning, GEM Consulting AS | X | X | X | X |
| Byggeleder, historisk forurensning, R. A. Systad AS | X | X | X | X |
| Daglig leder, Raufoss Eiendomsforvaltningen AS | X | X | | X |
| Driftsleder, Raufoss Eiendomsforvaltningen AS | X | X | X | X |
| Avdelingsleder, Eidsiva Servicepartner AS | | X | X | X |
| Anleggsleder, Isoteks Miljø AS | | | X | |
| Prosjektmedarbeider, historisk forurensning, R. A. Systad AS | | | X | |
| Prosjektmedarbeider, historisk forurensning, R. A. Systad AS | | | X | |
| Anleggsleder, Paul Berg AS | | | X | |
| HMS-sjef, Hydro Raufoss | | | X | |
| HMS-sjef, Oppland Metall | | | X | |
| Daglig leder, Raufoss Metall AS | | | X | X |
| Vedlikeholdsleder, Raufoss Metall AS | | | X | |
| Driftsleder, Raufoss Metall AS | | | X | |
| Rørlegger, tillitsvalgt, Eidsiva Servicepartner AS | | X | X | X |
| Driftskoordinator, Eidsiva Servicepartner AS | | X | | X |
| Driftsoperatør, Eidsiva Servicepartner AS | | X | | |
| Verneombud, Eidsiva Servicepartner AS | | X | | |
| Verneombud, Eidsiva Servicepartner AS | | | | X |
| Juridisk kontakt, historisk forurensning | X | | | |
| Statens Miljørådgiver, Promitek AS | X | | X | X |
| | | | | |

Revisjonsgruppe:

Angela Miller (revisjonsleder)

Britt Endre (revisor)